

DE ROZE PELIKAAN

Ik aarzel, welk pad neem ik? Ik passeer de apenrots en kom bij een water met aangrenzend op de kant een zwarte zwaan op zijn nest waarin vijf eieren. Aan de andere kant van het bruggetje waarop ik sta, zie ik hoge palen met op de toppen ooievaarsnesten. Zij, de ooievaars maken een hels kabaal. Klepperen met hun bek of zitten met de punt daarvan tussen de veren van hun partner. Is dit hoe ze liefkozen? En de nesten van de reigers zijn niet te tellen zo veel. In één boom ontwaar ik er al zeventien. Ze zijn behoorlijk agressief; er wordt wat gehakt. En die andere die daar rondlopen? Ik lees het bord voor het hek: het zijn *roze pelikanen*. Ah... er komt er een op me af, over het water. Het heeft wel iets van een speedbootje. Eenmaal gearriveerd stapt hij langzaam schommelend aan wal, richting mij. En ik loop naar hem, voorzichtig, om hem niet af te schrikken. Ik zweer het: we hebben oogcontact; ernstig. Zijn ogen als donkere roodbruine kralen. Hij tilt een vleugel op, laat me eronder kijken. Het wit en zwart van de veren doet me denken aan pianotoetsen. Ik loop nog wat dichterbij. De afstand tussen ons nu niet meer dan een meter. Even nog denk ik: zou hij over de omheining kunnen vliegen? Maar nee, dat lijkt me onwaarschijnlijk, anders zou dat hek wel hoger zijn. Het komt niet hoger dan mijn heupen.

‘Wat ben je mooi,’ zeg ik zachtjes. En dat is hij ook, met zijn rozerood met lichtblauw gekleurde snavel waar, op de punt ervan, een rode nagel zit. Een roze nek en een roze kop met punkkapsel. Er zijn er niet veel met een dergelijke verentooi, is dat alleen bij de mannetjes zo? Ik vermoed van wel. Hoeveel tijd verstrijkt er? Tien minuten? Tien minuten van mij onafgebroken

aanstaren. Plots gaat zijn snavel twee centimeter van elkaar en slaakt hij een nauwelijks hoorbare, heel diepe zucht.

‘Och, schatje toch,’ zeg ik.

Hij loopt bij me vandaan. En ook ik loop weer verder. Ga het Reptielenhuis binnen. Dit grenst direct aan dat buitenverblijf van de pelikanen.

Als eerste zie ik er de *reuzenschildpadden*. Ze zijn met zijn tweeën, ieder met hun kop onder het schild van de ander; op de manier zoals wij mensen dat ook doen tijdens een omhelzing.

In de ruimte daar weer naast ontwaar ik de, ik kijk op het bord ervoor en lees: *Madagaskar stralenschildpad. Zo genoemd naar de tekening van stralen op hun schild. Bij de paring sist en hijgt het mannetje luid*. Hoe lang is hij al bezig? Hij stoot en stoot en stoot. Het sissen en hijgen grotendeels overstemd door het geluid van een watervalletje vlakbij. Het vrouwtje heft tijdens het paren schoksgewijs haar kop van het midden naar rechts, en weer terug naar het midden, dan verder naar links en wéér naar het midden, naar rechts en nogmaals terug naar het midden, net zo lang hij bezig is. Moet ze oppassen voor kapers op de kust of is het extase? En hij? Hij stoot nog steeds als was het ’t laatste wat hij ooit nog zou doen. Vijftig keer? Honderd keer? Zeker! Er zit een tweede mannetje vlakbij, wacht hij op zijn beurt? Ja hoor: vijftien minuten later als ik er weer voorbij kom, is hij bezig haar te beklimmen.

Ik passeer slaperige krokodillen. Ga de deur door en kom dan in een hal waar tot mijn immense verrassing ramen zijn die direct zicht hebben op de “darkroom” van die roze pelikanen.

Het eerste wat me opvalt is hoe intens smerig de vrouwtjes eruitzien. Er zijn er drie: één staat tegen het hek, één tegen het raam waar ik aan de andere kant van sta, en de derde zie ik onder een boom tegen de stam. De vrouwtjes duidelijk overvleugeld, oversnaveld en overdekt geworden door verschillende mannen. Het stel onder de boom is, naar mijn idee, bezig op adem te komen, uit te rusten, ondertussen genietend van dat waarmee de andere nog bezig zijn. Om het tweede vrouwtje staat een groep

alleenstaande mannen die af en toe toenadering zoeken. Ze worden weggemaaid. Om het derde wordt luid geloeid en geknord. De enorme snavels als in een vertraagde opname van een heus zwaardgevecht. Oei, nu dringt er een nieuwaangekomen mannetje zich op de voorgrond; een heftige strijd volgt. Oprotten jij! Maar hij krijgt het voor elkaar. Met grote vuile poten klimt hij op haar rug. Hij neukt haar snel, valt, trapt en struikelt dan weer van haar af, haar rug één vieze modderbende vol pootafdrukken.

Ai... maar nu heeft er zich een rij gevormd. Er zijn nog tien wachtende na hem. En mij is het zonneklaar, ze kennen haar; ze houdt ervan! Wat een heerlijke slet!

MAMA AMBER

Pasgeboren chimpansee overleden.

Het is 7:45 uur, ik kijk naar het ochtendjournaal en lees gelijktijdig de tekst die onderaan op het scherm voorbijkomt.

O God, zie ik dat goed? Die baby is al dood?

Vier dagen geleden nog maar, en voor mij was dat eigenlijk toeval, stond ik met zes anderen, waaronder twee mannen met enorme telelenzen, voor het chimpanseebuitenverblijf. Zij stonden er te wachten in de hoop een baby te zien te krijgen. De baby van een chimpansee genaamd Mama Amber. En waarvan ik nu weet dat die Ajabu heette. Tot mijn immense verassing kwam plotseling Mama Amber recht op míj af, ik stond wat opzij van de rest, ze tilde haar hand op en toonde mij haar pasgeboren kleintje. Eén seconde maar, en weg was ze weer, naar achterin, waar niemand haar nog kon zien.

‘Ojee,’ was het enige wat ik toen zachtjes kon uitbrengen, kippenvet over mijn lijf.

‘Te laat,’ zei een van de toegesnelde fotografen teleurgesteld.

Maar ik, me afzonderend, behoorlijk van slag en ontroerd, fluisterde voor me uit: ‘Geweldig dat ik het mocht zien, je kindje is prachtig.’

En nou dit. Het is dóód! Ik moet naar haar toe! Ik moet haar troosten.

Snel ontbijt ik, douche, kleed me aan en pak mijn fiets. Klokslag negen uur arriveer ik bij Artis.

Aangekomen bij de chimpansees verwacht ik op zijn minst een stel verslaggevers. Ik ben de enige.

Nog thuis, op het internet, las ik dat de andere chimpansees zich buitengewoon rustig en stilhielden, dat er verdriet heerste. Niets is minder waar zou ik nu zeggen. Het lijkt meer op een slagveld. Men krijst en rent alle kanten op. Doet het ze niets of wordt er gewacht op voedsel? Ik loop het binnenverblijf in. Daar wordt schoongemaakt.

Weer voor het buitenverblijf komt Mama Amber nogmaals op me af. De baby in haar hand slingert alsof het een lappenpopje is: armpjes en beentjes slap. Ze gaat recht voor me zitten. Kijkt me niet aan; ze kijkt aan me voorbij, richting het binnenverblijf. De schoonmakers zijn klaar. Mama Amber staat op en gezamenlijk, langzaam, lopen ze allemaal achter elkaar de hangbrug in. De hangbrug welke van hun buitenverblijf over het pad waar ik sta, dus over mijn hoofd, naar binnen leidt.

Binnen zwaait een van de chimpansees een grote blauwe vlag; een T-shirt. Mama Amber klimt in een metalen ligbak met stro. Hoog boven de andere.

Allemaal maken ze herrie, alsof een heel oerwoud het horen moet. Een rammelt aan de tralies, een ander bonst tegen de muren; zó hard, dat ik werkelijk even denk dat er ergens anders bouwers bezig zijn. Weer een ander slingert en schudt aan de ballen van een speeltoestel dat in het midden van de kooi hangt. En nóg weer een ander komt, meer dan eens, naar daar waar ik sta en bonst vervaarlijk tegen het raam alsof hij of zij zeggen wil: 'Ga weg!'

Mama Amber in haar ligbak houdt haar baby aan haar armpjes omhoog en geeft haar een kusje op de buik. Papa? komt erbij en geeft mama een kusje op haar mond. Hij gaat zitten in een bak tegenover haar, op gelijke hoogte. Dan, ongelooflijk maar waar, van het een op het andere moment zijn ze alle stil, muisstil. Je kunt een speld horen vallen. En ook wij, er is intussen een fotograaf (van het Parool) bijgekomen, houden de adem in.

Acht chimpansees zitten in een groepje. Sommige met de ruggen naar elkaar toe. Stilte, we wachten.

Wat nu?

Nogmaals tilt Amber Ajabu omhoog. En, oh God, nu tilt ze hem langzaam over de rand van de bak. Zwaait hem kalm heen en weer. Gaat ze hem laten vallen? Nee, ze drukt hem weer tegen zich aan, klimt naar beneden en kruipt weg in een hoek.

De andere chimpansees nemen een stukje witlof nu, nog steeds in absolute stilte. Mijn hart bonst, tranen rollen over mijn wangen. En zachtjes zeg ik: ‘Bedankt mama, bedankt allemaal, dat ik erbij mocht zijn.’

Twee dagen later krijg ik van de fotograaf de foto gemaald en hij van mij deze tekst.

PLASSEKS

Direct na het binnenkomen in de club kleden we ons om. Ik in een zwart leren korsetje, borsten bloot, hij in een leren omslagrokje. ‘Ik ben klaar’, zeg ik tegen Otto. ‘Ik ga nog even naar de wc, kijken of mijn haar goed zit.’

Terwijl ik het dansvloertje oversteek komt er een man achter me aan: ‘Mag ik je wat vragen?’

Ik kijk om. Het is een van de andere gasten. Ik ken hem niet. ‘Ja, natuurlijk.’

‘Zou ik met je mee naar de wc mogen? Ik hou van plasseks en ik zou je graag willen zien plassen.’

‘Uh?’ Ik lach. ‘Nou ja, als dat is wat je wil, kom maar mee dan.’ Ik open de deur, ga op de wc zitten, (ik heb geen slipje aan) en zeg: ‘Kom dan.’ Hij staat nog bij de wastafel.

Hij kijkt naar binnen. Hij is naakt. Heeft een enorme stijve.

‘Oh, zou ik even mogen voelen? Mijn hand eronder?’

‘Ja, dat mag wel, maar ik heb daarnet thuis nog geplast en zal daarom niet veel hebben. Ik ging eigenlijk alleen maar naar de wc om te kijken of mijn haar nog goed zit.’

‘Oh, oh,’ hij houdt twee vingers in de maar kleine straal en likt ze dan gretig.’

‘Is dit wat je wil?’ vraag ik, nog steeds grinnikend.

‘O ja, ik vind dit zo fijn.’

‘Maar waarom dan? Wat is je lol hier?’

‘Dat weet ik zelf ook niet, maar ik doe niets liever.’

‘Het spijt me, ik heb niet meer, kom later op de avond nog maar eens terug als het zo uitkomt,’ zeg ik overeind komend, mezelf afdrogend met wat toiletpapier.

Ik loop het café weer in. Naar Otto, die met een verbaasd, vragend gezicht op me staat te wachten.

Ik vertel hem wat er gebeurd is.

‘Ja, en daar wilde ik je toen voor behoeden.’

‘Had je dat niet gedaan waren we misschien wel nooit een stel geworden.’

‘Kun je nagaan hoe ver we gekomen zijn.’

Het gebeurde ruim veertien jaar geleden op onze allereerste avond samen. Dat wil zeggen we kenden elkaar nog niet. Otto was op dat moment voorzitter van een NVSH-afdeling en ik een bezoeker van de vergadering die avond. Na de vergadering wilde ik naar de wc. Terwijl ik dat deed, volgde me een man en meteen daar achteraan nog een: Otto. Híj, Otto dus, hield me staande: ‘Zullen we even dansen?’ vroeg hij.

‘Nou, ik wilde eigenlijk naar de wc.’

‘Eerst een dansje, ja?’ Hij sloeg zijn armen om me heen en ik gaf me over. Die wc kon nog wel even wachten. En die andere man? Die kon niet anders dan doorlopen.

Pas vele maanden later, Otto en ik hebben inmiddels een relatie, zal hij me vertellen dat hij die andere man kende als zijnde een liefhebber van plasseks, en dat hij me daarvoor wilde behoeden toen. Dacht dat ik dat niet kende. Wat een goede inschatting van hem was. Ik zou daar toen flink van geschrokken zijn had die man bij de toiletten dat van me gewild. Hoewel ... het zou evengoed niet de eerste keer zijn geweest dat ik daar mee te maken kreeg, alleen had ik het nooit zo ervaren, ik bedoel, als zijnde plasseks.

Ik was 22 jaar, mijn verblijf in Londen. Ik kreeg daar kennis aan een tien jaar oudere *art teacher*. Hij leerde me veel en niet alleen Engels. We deden het elke dag: ’s ochtends en ’s avonds. Op een keer stelde hij me voor naakt op de keukenvloer te willen gaan liggen en ik moest dan staande, een been aan elke kant, zo over hem heen plassen. Dat deed ik. Ik moest erom lachen en dat was dat. Ik ervoer er geen enkele emotie bij. Het was een spelletje, meer niet. Ik dacht er ook nooit meer aan, tot nu dan, want alsof

de duvel er mee speelt, ben ik de dag na die ervaring in de club weer eens in Artis, sta voor de Japanse makaak, en zie hoe een van hen zijn handje onder de urinestraal van een plassende andere aap houdt en er vervolgens aan ruikt en likt.